

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA

Örökség a jövőnek – jövő az örökségnek

A kultúra szerepe örökségünk védelmében

Benkőné Kiss Zsuzsa főosztályvezető
Kulturális Fejlesztési, Örökségvédelmi és Igazgatási Főosztály

Pécs, Zsolnay Központ, 2014. március 17.

Változások a kulturális örökség védelmében

A Kormány 2012. szeptember 4-i ülésén döntött az örökségvédelmi szervezetrendszer átalakításáról: **a kultúráért való felelőssége köréből kikerült a kulturális örökségvédelemért való általános felelősség**

Jogszabályi háttér:

- *a kulturális örökségvédelmi szervezetrendszer átalakításáról szóló 1378/2012. (IX.18.) Korm. határozat (hatályon kívül)*
- *a kulturális örökségvédelmi hatóságok kijelöléséről és eljárásaikra vonatkozó általános szabályokról szóló 266/2012.(IX. 18.) Korm. rendelet (hatályon kívül)*
- *a kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény (módosult 2013. január 1.)*
- *a régészeti örökség és a műemléki érték védelmével kapcsolatos szabályokról szóló 393/2012. (XII. 20.) Korm. rendelet*
- *a Forster Gyula Nemzeti Örökséggazdálkodási és Szolgáltatási Központról szóló 310/2012. (XI. 6.) Korm.rendelet*

A kulturális örökség védelméért való felelősség 2013. január 1-jétől:

Kötv. 6. „A kulturális örökség védelmének keretében a védelem összehangolását és irányítását, ágazati felügyeletét, továbbá a kulturális örökség védelmével összefüggő feladatokat ellátó, kormányrendeletben meghatározott eljáró hatóság (a továbbiakban: hatóság) irányítását

a) **a kulturális javak és az emlékhelyek tekintetében a kultúráért felelős miniszter**

b) **a régészeti örökség és a műemléki érték védelme (a továbbiakban együtt: örökségvédelem) tekintetében a régészeti örökség és a műemléki érték védelméért felelős miniszter** (a továbbiakban: miniszter) látja el.”

Változások a kulturális örökségvédelem feladatainak ellátásban

Hármas (BM-KIM-EMMI) irányítási rendszer létrehozása

Kormányzati/ágazati irányítói szinten:

Belügyminiszter feladatai:

- A műemléki értékek és a régészeti örökség védelmének (örökségvédelem) ágazati irányítása, szakmai felügyelete
- Lechner Lajos Tudásközpont irányítása

Közigazgatási és igazságügyi miniszter feladatai:

- A műemléki értékek és a régészeti örökség védelmének (örökségvédelem) hatósági feladatai (a fővárosi, megyei kormányhivatalokon és a járási hivatalokon keresztül, szakmai irányító a belügyminiszter)

Emberi erőforrások miniszterének feladatai (kulturáért felelős miniszterként):

- a világörökség, a nemzeti és történelmi emlékhelyek, a határon túli örökség, a szellemi kulturális örökség és a kulturális javak védelme,
- a nemzetközi örökségvédelmi feladatok ellátása, a műemlékek vagyonkezelésbe vagy tulajdonba adásának jóváhagyása,
- a Forster Gyula Nemzeti Örökséggazdálkodási és Szolgáltatási Központ irányítása

Hatósági/hivatali szinten:

EMMI: A Kulturális Örökségvédelmi Hivatal elnevezése **Forster Gyula Nemzeti Örökséggazdálkodási és Szolgáltatási Központ**ra változott (2012. november 30-ával beolvadt a Műemlékek Nemzeti Gondnoksága).

Hatósági feladata: a kulturális javak védelme

BM: Létrejött a **Lechner Lajos Tudásközpont Nonprofit Kft.**

Hatósági feladatai: védetté nyilvánítás, nyilvántartás

KIM: **Járási hivatal**, valamint **fővárosi, megyei kormányhivatal építésügyi és örökségvédelmi hivatalainak létrehozása** (örökségvédelmi hatósági feladatok)

A kultúráért felelős miniszter feladatai

212/2010. (VII. 1.) Korm. rendelet:

51. A miniszter a kultúráért való felelőssége körében

a) felel a **nemzeti és egyetemes tárgyi és szellemi kulturális örökség és érték (a továbbiakban együtt: kulturális örökség)** megóvásával, tudományos feltárásával és közkinccsé tételével összefüggő állami feladatok ellátásáért;

52. A miniszter

a) ellátja a **nemzeti és egyetemes kulturális örökség megóvásával, tudományos feltárásával és közkinccsé tételével** kapcsolatos feladatokat,

d) ellátja a művészeti, muzeális, a könyvtári, a levéltári, a közművelődési, a **kulturális örökség elemeivel kapcsolatos tevékenység ágazati irányítását,**

e) meghatározza a **kulturális örökségvédelem kulturális javakkal kapcsolatos országos céljait,** feladatait és követelményrendszerét,

f) a közigazgatási és igazságügyi miniszterrel együttműködve **segítséget nyújt a magyar kulturális örökség külföldön található emlékeinek és értékeinek feltárásában,** megőrzésében, különös tekintettel a **határon túli emlékekre,**

i) gondoskodik a **feladatkörébe tartozó kulturális örökségi értékek számbavételéről, nyilvántartásáról** és az ehhez kapcsolódó **tudományos feladatok** ellátásáról,

k) gondoskodik a **kulturális örökséggel** és a helyi közösségek építésével kapcsolatos **közművelődési feladatok** megszervezéséről,

p) kulturális örökséggel kapcsolatos feladatainak megvalósítása érdekében **kapcsolatot tart más államok kormányzati szerveivel,**

A kultúráért felelős miniszter feladatai

212/2010. (VII. 1.) Korm. rendelet :

52.

- t) irányítja a **Forster Gyula Nemzeti Örökséggazdálkodási és Szolgáltatási Központot**,
- u) **egyetértési jogot** gyakorol **az ingatlan kulturális örökség védetté nyilvánítására vonatkozó jogszabályoknál** az elővásárlási jog gyakorlása, továbbá az örökségvédelmi bíróság kategóriájának megállapítása tekintetében,
- v) egyetértési jogot gyakorol **a műemlékek vagyonkezelésbe adása és állami tulajdonból való kikerülése** esetében,
- w) az érintett miniszterekkel együttműködve **ellátja a világörökséggel kapcsolatos feladatokat**,
- x) a Miniszterelnökséggel együttműködve ellátja **az emlékhelyekkel kapcsolatos feladatokat**,
- y) ellátja az **Európai Örökség címmel kapcsolatos feladatokat**.

A kultúráért felelős miniszter kulturális örökségvédelmi feladatai

Az EMMI-nél maradt kulturális örökségvédelmi feladatok:

- **világörökségi törvény végrehajtása**, ennek körében **világörökségi hatósági feladatok**
- **nemzeti és történelmi emlékhelyekkel** kapcsolatos feladatok szakmai irányítása (együttműködve a **Nemzeti Kegyeleti és Emlékhely Bizottsággal**, valamint a **Nemzeti Örökség Intézetével**)
- **nemzetközi kulturális örökségvédelmi feladatok** (UNESCO, Európa Tanács, kétoldalú együttműködések)
- **határon túli épített örökség** megóvása (együttműködve a KIM-mel és a Teleki László Alapítvánnyal)
- **Európai Örökség** címmel kapcsolatos feladatok
- védett kulturális örökség **vagyonkezelésével, elidegenítésével** kapcsolatos feladatok
- **kulturális javak védelme** (**Forster Központ és a közgyűjtemények bevonásával**)
- **szellemi kulturális örökség védelme** (**Szellemi Kulturális Örökség Igazgatóság bevonásával**)
- kulturális örökségvédelmi intézmények **szakmai felügyelete, irányítása** (Forster Központ, közgyűjtemények)
- **jogalkotás**

Háttérintézmény: **Forster Gyula Nemzeti Örökséggazdálkodási és Szolgáltatási Központ**

- közreműködik a kultúráért felelős miniszter világörökségi és nemzetközi feladataiban
- örökséggazdálkodási és fejlesztési feladatokat lát el (számos, a nemzeti vagyon körébe tartozó műemlék vagyonkezelőjeként)
- ellátja a védetté nyilvánított kulturális javakkal kapcsolatos hatósági feladatokat

**A kultúráért felelős miniszter kulturális
örökségvédelmi feladatai:
I. Világörökségi feladatok**

A kultúráért felelős miniszter kulturális örökségvédelmi feladatai: I. Világörökségi feladatok

Alapja: az 1972. évi UNESCO egyezmény a világ kulturális és természeti örökségének védelméről (hazánkban kihirdette az 1985. évi 21. tvr.)

Hazai jogszabályok:

- *a világörökségről szóló 2011. évi LXXVII. törvény (hatályos 2012. január 1-jétől)*
- *a világörökségi kezelési tervről, a világörökségi komplex hatásvizsgálati dokumentációról és a világörökségi várományos helyszínekről szóló 315/2011. (XII.27.) Korm. rendelet*
- *a világörökségi gondokságok kijelöléséről szóló 32/2012. (V. 8.) NEFMI rendelet*

Az Egyezmény célja:

A világ egyetemes természeti és kulturális értékeinek megőrzése, olyan államok feletti jogi eszköz megalkotása, amelynek segítségével az egyes államok szuverenitásába történő beavatkozás nélkül lehet biztosítani a kivételes egyetemes értékű természeti és kulturális örökség védelmét, megóvását, fenntartását, bemutatását és a jövő nemzedékek számára történő átadását.

Magyarországon **8 világörökségi helyszín** és **11 várományos helyszín** van.

Háttérintézmény: **Forster Központ** (közreműködik a kultúráért felelős miniszter világörökségi feladatainak ellátásában, működteti az UMNB Világörökségi Szakbizottságot)

A kultúráért felelős miniszter kulturális örökségvédelmi feladatai: I. Világörökségi feladatok 1.

Eredmények:

Világörökségi gondokosságok kijelölése

Világörökségi helyszín	Világörökségi gondnokság
Az Aggteleki-karszt és a Szlovák-karszt barlangjai	Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság
Hortobágyi Nemzeti Park – a Puszta	Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság
Az ezeréves Pannonhalmi Bencés Főapátság és természeti környezete	Pannonhalmi Bencés Főapátság
Pécs (Sopiana) ókeresztény temetője	Zsolnay Örökségkezelő Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság
Fertő / Neusiedlersee kultúrtáj	Fertő-táj Világörökség Magyar Tanácsa Egyesület
A Budapest – a Duna-partok a Gellért- és a Várhegygel, a Budai Várnegyed és az Andrassy út	Forster Gyula Nemzeti Örökséggazdálkodási és Szolgáltatási Központ
Hollókő Ófalú és környezete	Hollókő Község Önkormányzata
Tokaj-hegylajai történelmi borvidék kultúrtáj	Tokaji Borvidék Szőlészeti és Borászati Kutatóintézet

A kultúráért felelős miniszter a világörökségi gondnokságok feladatainak ellátására 2013-ban 80 millió Ft összegű támogatást biztosított. A 2014. évi szerződések előkészítése folyamatban van.

A kultúráért felelős miniszter kulturális örökségvédelmi feladatai: I. Világörökségi feladatok 2.

Eredmények:

Világörökségi helyszínek használatának, hasznosításának felülvizsgálata

Az EMMI sikeresen lefolytatta a világörökségi helyszínek állami tulajdonú ingatlanai használatának felülvizsgálatát. A kultúráért felelős miniszter világörökségi hatósági jogkörében két lezárult eljárás (2012. december 28., 2013. október 1.)

Folyamatban lévő feladatok:

Világörökségi kezelési tervek elkészítése

- A világörökségről szóló törvény 8. -a alapján a világörökségi helyszínek által hordozott kiemelkedő egyetemes értékek megőrzése és a fennmaradást nem veszélyeztető hasznosíthatósága érdekében a világörökségi területek kezelési tervét a Kormány rendeletben hirdeti ki, melynek határideje 2014. december 1.
- Hortobágy, Tokaj és Fertő-táj megalapozó dokumentációja elkészült, kezelési terveik és a további helyszínek megalapozó dokumentációinak előkészítése folyamatban van.

Várományos helyszínek felülvizsgálata

- A várományos helyszínek listája 11 várományos helyszínt tartalmaz. A felülvizsgálat megkezdődött, határideje 2015. január 1-je.

Jelentés készítése a Kormány részére a világörökségi területek állapotáról és az egyezményből eredő feladatok ellátásáról: a világörökségi gondnokságokkal, a Forster Központtal és a Vidékfejlesztési Minisztériummal együttműködve.

A kultúráért felelős miniszter kulturális örökségvédelmi feladatai: II. A nemzeti és történelmi emlékhelyek védelme 1.

Jogszályi háttér:

- *A kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény*
- *A nemzeti emlékhelyek használati rendjéről szóló 302/2011. (XII. 23.) Korm. rendelet*
- *A történelmi emlékhelyekről szóló 303/2011. (XII. 23.) Korm. rendelet*

Kultúráért felelős miniszter feladatai (Kötv. 61/D. (1) bekezdés):

- a) érvényesíti az emlékhelyekkel kapcsolatos érdekeket **az emlékhelyeket érintő jogszabályok előkészítése** során, illetve átfogó tervezési programokban;
- b) nemzetközi megállapodások keretében **együttműködik a határon túli helyszínek esetén** az érintett állam felelős miniszterével;
- c) az emlékhelyekkel összefüggő feladatok tekintetében **a Nemzeti Emlékhely és Kegyeleti Bizottság felett szakmai irányítói jogkört** gyakorol;
- d) a nemzeti emlékhely fenntartható használatának elősegítése érdekében **támogatási szerződést köt,**
- e) a Bizottság javaslatára a Bizottság felügyeletét ellátó miniszterrel egyetértésben **kezdeményezi egyes helyszínek nemzeti emlékhellyé nyilvánítását;**
- f) a Bizottság javaslatára, a Bizottság felügyeletét ellátó miniszterrel egyetértésben **kezdeményezi egyes helyszínek történelmi emlékhellyé nyilvánítását;** valamint
- g) a Nemzeti Örökség Intézete bevonásával, **évente jelentést készít** a Kormány részére és négyévente tájékoztatja az Országgyűlés illetékes bizottságát az emlékhelyek állapotáról.

A kultúráért felelős miniszter kulturális örökségvédelmi feladatai: II. A nemzeti és történelmi emlékhelyek védelme 2.

Eredmények:

1. A Kötv. módosítása révén **két új nemzeti emlékhely** (összesen 12):

- Budapest VIII. kerület, Fiumei úti temető
- Pannonhalma, Bencés Főapátság

2. A történelmi emlékhelyekről szóló 303/2011. (XII. 23.) Korm. rendelet módosítása révén **10 új történelmi emlékhely** (összesen 47):

- **2012. október:** a pécsi székesegyház a püspöki palotával és a középkori egyetemmel, a tihanyi bencés apátság, a sólyi református templom, a szécsényi ferences kolostor, valamint a budapesti Wesselényi utcai Hősök Temploma és az ehhez tartozó sírkert
- **2014. március:** Magyar Tudományos Akadémia, Eötvös József Collegium, Mezőtúr, református kollégium és könyvtár, Szatmárcseke, Kölcsey-kúria helye, Ludovika Akadémia

3. **Nemzeti emlékhelyek használati terveinek közzététele**

A használati terv a nemzeti emlékhellyé nyilvánítás indokait, a nemzeti emlékhely és nemzeti értékeinek ismertetését, megőrzéséhez, fenntartásához és bemutatásához rövid-, közép- és hosszútávon tervezett intézkedéseket, célkitűzéseket, programokat és projekteket tartalmazza.

Közzétéve: Magyar Nemzeti Múzeum, Mohácsi Nemzeti Emlékhely, Székesfehérvár, Romkert
Előkészítés alatt: Rákoskeresztúri Újköztemető, 298., 300. és 301. parcella, Debrecen, Református Nagytemplom és Kollégium, Ópusztaszer Nemzeti Történelmi Emlékpark, Katonai Emlékpark Pákozd, Somogyvár-Kupavár használati tervei

4. **Támogatási szerződések megkötése** a használati tervekben foglaltak megvalósítására

A kultúráért felelős miniszter kulturális örökségvédelmi feladatai: III. A határon túli épített örökség védelme

Hátttere:

1. „**A határon túli örökség megóvásának támogatása**” c. program (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium Nemzetpolitikáért Felelős Államtitkársága, az Emberi Erőforrások Minisztériuma Kultúráért Felelős Államtitkársága, valamint Egyházi, Nemzetiségi és Civil Kapcsolatokért Felelős Államtitkársága, a Balassi Intézet, a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal (jogutód: Forster Gyula Örökséggazdálkodási és Szolgáltatási Központ) és a Teleki László Alapítvány által aláírt együttműködési megállapodás.

Eredmények:

2012: a **székelydályai református templom** festett famennyezete és karzatmellvédje felújításának befejezése, a **radnóti Kornis-Rákóczi-Bethlen-kastély** két bástya leégett tornyának újjáépítése, a **vedresábrányi református templom** felújításának megkezdése

2013: a **vedresábrányi** református templom felújításának befejezése, a kárpátaljai **Mezőgecsén** található **Kajdy-kúria** homlokzati felújítása, valamint **Huszt református temploma** falképeinek feltárása és restaurálása. **Rugonfalva** református temploma falképeinek kutatása és restaurálási tervének elkészítése, valamint a kolozsvári ferences kolostor falképei kutatásának első szakasza

2014: Rugonfalvi és kolozsvári munkálatok folytatása

2. Kisebbségi vegyes bizottságok működtetése

PI. borsi Rákóczi-várkastély rekonstrukciójának folytatása

A kultúráért felelős miniszter kulturális örökségvédelmi feladatai: IV. Nemzetközi feladatok

1. Örökségvédelmi egyezményekből eredő feladatok:

Az Európa Tanácsnak a kulturális örökség társadalmi értékéről szóló, Faróban, 2005. év október 27. napján elfogadott keretegyezménye

- Az Országgyűlés 2013. július 9-én fogadta el a törvényjavaslatot (2012. évi CX. törvény). Az Egyezmény Magyarországon 2013. március 1-jén lépett hatályba.

A kulturális kifejezésének sokszínűségének védelméről és előmozdításáról szóló UNESCO egyezmény (2005)

- Magyarország elkészítette és 2012-ben benyújtotta országjelentését a Kulturális Kifejezések Sokszínűségének Védelmével és Előmozdításával foglalkozó Kormányközi Bizottsághoz.

A víz alatti kulturális örökség védelméről szóló UNESCO egyezmény (2001)

- Az egyezmény célja a kincskeresés, valamint a profit célú régészeti kutatás megszüntetése, a nemzetközi vizekben zajló tevékenység szabályozása.
- Hazánkban kihirdette: **a víz alatti kulturális örökség védelméről szóló UNESCO egyezmény kihirdetéséről szóló 2014. évi IX. törvény. Csatlakozást előkészítette: EMMI. Végrehajtásért felelős: Belügyminisztérium.**

2. Európai Örökség cím:

Jogsabályi háttér: az Európai Örökség cím elnyerésére pályázó helyszínek nemzeti szintű előzetes kiválasztására vonatkozó eljárási szabályokról szóló 52/2013. (VII.15.) EMMI rendelet

Nemzeti szintű kiválasztás lezárult, két nyertes felterjesztése az Európai Bizottsághoz megtörtént.

A kultúráért felelős miniszter kulturális örökségvédelmi feladatai: V. A szellemi kulturális örökség védelme

Alapja: A szellemi kulturális örökség megőrzéséről szóló, 2003. évi UNESCO egyezmény

Hazai kihirdetése: a szellemi kulturális örökség megőrzéséről szóló, Párizsban, 2003. év október hó 17. napján elfogadott UNESCO Egyezmény kihirdetéséről szóló 2006. évi XXXVIII. törvény

Az Egyezmény célja:

A nem tárgyiasult kulturális örökség feltárása, dokumentálása, megőrzése, népszerűsítése (pl. nyelv, a szóbeli hagyományok, előadóművészetek, szokások, kézműves tevékenységek, döntően közösségi formában)

- UNESCO reprezentatív listáján három elem
 - Mohácsi busójárás, maszkos télűző szokás (2009)
 - A solymászat, mint élő emberi örökség (12 országgal közösen) (2012)
 - Matyó örökség – a hímzés, viselet, folklór továbbélése (2012)
- Nemzeti jegyzéken jelenleg 19 elem
- Jó gyakorlatok: jelenleg két elem:
 - A táncház módszer mint a szellemi kulturális örökség átörökítésének magyar modellje,
 - Kassai-féle lovasíjász módszer

Felelős: EMMI Közművelődési Főosztály, Háttérintézmény: Skanzen Szellemi Örökség Igazgatósága

A kultúráért felelős miniszter kulturális örökségvédelmi feladatai: VI. A kulturális javak védelme

Alapja:

1. A kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény 46-61/A.

- kulturális javak védetté nyilvánítása, védetté nyilvánítás megszüntetése,
- elidegenítésének, őrzési hely megváltoztatásának engedélyezése,
- elővásárlási jog gyakorlása,
- eltűnt kulturális javak felkutatása,
- kiviteli engedélyezés,
- jogellenesen Magyarországra vagy külföldre került javakkal kapcsolatos eljárások,
- nemzeti érdekű gyűjtemények és közérdekű kulturális értékek nyilvántartásba vétele

Hatósági feladatok: Forster Központ

2. A muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény 37/A., 38., 42.

- kulturális örökség védelme, feltárása, bemutatása, közzététele
- múzeumok feladatai körében a régészeti feladatellátás is

Hatósági feladatok: kultúráért felelős miniszter

Felelős intézmények: közgyűjtemények,
régészet vonatkozásában megyei hatókörű városi múzeumok

Régészeti örökség védelme a kultúráért felelős miniszter feladatai között:

Alapja:

1. Régészeti védettség megjelenése a világörökségi helyszíneken, területeken

- A világörökséggé nyilvánítás önálló védettséget nem keletkeztet, világörökségi területté csak kulturális örökségi vagy természeti védettség alatt álló ingatlan(ok) nyilvánítható(k) (Vötv. 1. (2) bek.).
- Várományos helyszínek felülvizsgálata, világörökségi helyszínek használatának, hasznosításának felülvizsgálata, a világörökségi törvénynek való megfelelés vizsgálata

Hatósági feladatok: világörökségi hatóságként a kultúráért felelős miniszter egyéb eljárásokban a védettség jellege szerinti hatóságok

2. A muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény

45/A. (2) A **megyei hatókörű városi múzeum** állami feladatai keretében:

b) területileg illetékes múzeumként gyűjtőterületére kiterjedően

ba) végzi a kormányrendeletben meghatározott régészeti szaktevékenységeket,

bb) vezeti a régészeti lelőhelyek szakmai nyilvántartását, és annak alapján adatokat szolgáltat a régészeti lelőhelyekről,

bc) a régészeti feltárás esetén kívül előkerült régészeti leletet vagy lelőhelyet a kulturális örökségvédelmi hatóságnak haladéktalanul bejelenti,

bd) részt vesz a régészeti emlékek és a műemlékek vissza nem építhető vagy a helyszínen meg nem őrizhető töredékei és tartozékai muzeális intézményben történő elhelyezésében,

be) szakértőként részt vesz a régészetileg védett területek ellenőrzésében.

Régészeti örökség védelme a kultúráért felelős miniszter feladatai között: Magyar Nemzeti Múzeum Nemzeti Örökségvédelmi Központ feladatai

Jogszabályi háttere:

- a régészeti örökség és a műemléki érték védelmével kapcsolatos szabályokról szóló 393/2012. (XII. 20.) Korm. rendelet
- a régészeti lelőhely és a műemléki érték védetté nyilvánításáról, nyilvántartásáról és a régészeti feltárás részletes szabályairól szóló 80/2012. (XII.28.) BM rendelet

MNM-NÖK feladatai:

A hatósági rendszer megújulásával az MNM-NÖK – a feladatok és jogosítványok, valamint a járulékos felelősség tekintetében egyaránt kibővülve – ismét **országos, kiemelt szerephez jutott a megelőző feltárások terén.**

- a) Az Előzetes Régészeti Dokumentációk (ERD) készítése és ahhoz kapcsolódó próbafeltárások végzése
- b) Feltárási projekttervek készítése
- c) Meghatározott esetekben részvétel a megelőző feltárásokban (múzeumi kapacitáshiány vagy hatósági kijelölés esetén azonnali belépési kötelezettséggel)
- d) Részvétel az országosan egységes régészeti protokollok szakmai előkészítésében, gondozásában, honlapon történő közzétételében

Múzeumi ágazati irányítás: kultúráért felelős miniszter

Régészeti örökségvédelmi ágazati irányítás: belügyminiszter

Következtetések: „Egyedül nem megy”

Az együttműködés területeinek, formájának és rendszerének kialakítása:

A feladatok mennyisége és minősége megköveteli, hogy az együttműködésnek mielőbb hatékony, szükség szerint szabályozott rendszere alakuljon ki. Az együttműködés különösen fontos területei:

- a világörökségi várományos lista felülvizsgálata
- a világörökségi helyszínek használatának, hasznosításának felülvizsgálata
- a kezelési tervek kihirdetését követően a szabályozási tervek, településrendezési eszközök felülvizsgálata
- vegyes bizottsági vállalások végrehajtása
- határon túli épített örökség megóvása
- együttműködés a régészeti örökség védelmében
- együttműködés kiemelt kormányzati programokban (pl. Árpád-ház Program)
- **Összefogás kulturális örökségünk védelméért, mely „nem a múlt, hanem a jövő!”**

Köszönöm a figyelmet!

zsuzsa.kiss@emmi.gov.hu